

7 dni **HISTORY FREAK**

Od neolitu po Osmanów

Dla tych, których jarają zabytki, archeologia i dużo zwiedzania

 7 dni

 Larnaka → Pafos

 Auto potrzebne

 4 bazy noclegowe

Wyspa ma warstwy: neolityczna osada sprzed 9000 lat, rzymskie mozaiki, bizantyjskie freski, gotycka katedra przerobiona na meczet i podzielona stolica. Ten plan idzie chronologicznie i geograficznie ze wschodu na zachód.

Jest w nim też Nikozja po obu stronach linii — staniesz więc również po tureckiej stronie okupowanej.

Zanim pojedziesz

Trzy rzeczy, które warto ustalić przed wyjazdem: lot, auto i noclegi.

Loty i lotniska

Przylot: Larnaka (LCA) · **Wylot:** Pafos (PFO)

Przylot do Larnaki, bo zaczynasz na wschodzie. Ale kończysz na zachodzie, więc najwygodniej wylecieć z Pafos. Jeśli musisz wracać z Larnaki, ostatniego dnia dolicz sobie jakieś 2 godziny 15 minut jazdy z Pafos.

Nie podaję linii ani cen — zmieniają się z sezonu na sezon. Sprawdź aktualne połączenia przed rezerwacją. Z wielu polskich miast lata WizzAir i Ryanair.

Auto to podstawa

Cypr bez auta zwiedza się o wiele trudniej. Autobusy jeżdżą wzdłuż wybrzeża i między miastami, ale do wielu miejsc nie dojedziesz lub zajmie to mnóstwo czasu.

UWAGA: na Cyprze jeździ się LEWA stroną. Pierwsze rondo boli, potem wchodzi w krew.

Nocleg i pora roku

Gdzie się zatrzymać na kolejnych etapach i kiedy w ogóle tu przyjeżdżać.

Gdzie spać

Cztery bazy, każda pod konkretny fragment historii:

Dzień 1: Larnaka

Centrum, w okolicach nadbrzeża — wszystko na piechotę.

Dni 2–3: Nikozja

Najlepiej w obrębie weneckich murów, po greckiej stronie. Stamtąd do przejścia granicznego dojdiesz pieszo.

Dzień 4: góry Troodos

Omodos albo okolice — po dniu jeżdżenia między kościółkami.

Dni 5–6: Pafos

Kato Pafos, w zasięgu spaceru od parku archeologicznego i portu.

Celowo nie podaję nazw konkretnych hoteli — zmieniają się i nie mam ich jak rzetelnie sprawdzić. Rejon wybierasz raz, a resztę dobierzesz pod swój budżet.

Kiedy jechać

Maj–czerwiec i wrzesień–październik to moim zdaniem najlepszy kompromis: nie ma jeszcze (albo już) tego szczytowego tłoku. Lipiec i sierpień to upał i komplet na plażach — wtedy naprawdę warto wstawać rano. Wiosną wyspa jest zielona, natomiast jesienią woda nagrzana po lecie i idealna do kąpieli.

Zimą wyspa zwalnia: w miasteczkach turystycznych jak Ayia Napa czy Protaras zamyka się większość knajp i hoteli. Za to w górach jest zielono, a przy stonych jeziorach spotkasz flamingi.

Dzień 1: Larnaka: starówka, cerkiew i zamek

Spokojny pierwszy dzień, wszystko w zasięgu spaceru po przylocie.

PO PRZYLOCIE

Centrum Larnaki

Lotnisko jest praktycznie w mieście, więc dojazd zajmuje kwadrans. Starówka jest mała i da się ją obejść pieszo.

POPOŁUDNIE

Cerkiew św. Łazarza

Jeden z najpiękniejszych kościołów na Cyprze, zbudowany nad grobem św. Łazarza, zachwycający bogato zdobionym wnętrzem.

POPOŁUDNIE

Larnaka Medieval Fort

Niewielka średniowieczna forteca przy promenadzie, z której murów roztacza się ładny widok na morze i centrum Larnaki.

OPCJONALNIE

Słone jezioro i Hala Sultan Tekke

Jeśli masz czas (lub wstąp po drodze następnego dnia!) — imo najfajniejszy punkt na jezioro jest przy meczecie, można zejść na solną powierzchnię. Zimą kręcą się tu flamingi, a obok mnóstwo kotków do głaskania.

Dzień 2: Choirokoitia, Pano Lefkara i wjazd do Nikozji

Skok o 9000 lat wstecz, a potem powolne przesuwanie się w stronę stolicy.

RANO

Choirokoitia

Jedna z najlepiej zachowanych neolitycznych osad w Europie, gdzie można zobaczyć rekonstrukcje okrągłych domów i poznać życie mieszkańców Cypru sprzed około 9000 lat. Wpisana na listę UNESCO.

POŁUDNIE

Pano Lefkara

Bardzo ładne tradycyjne miasteczko, wąskie uliczki i lokalny klimat — miasteczko słynie z koronek i srebra. Atrakcja na maksymalnie pół dnia.

WIECZÓR

Dojazd do Nikozji

Zostaw sobie wieczór na spacer w obrębie murów. Nikozja żyje wieczorami!

Dzień 3: Nikozja po obu stronach

Ostatnia podzielona stolica Europy. Przejście graniczne jest w centrum i przechodzi się je pieszo, z paszportem lub dowodem.

RANO

Mury weneckie i Brama Famagusta

XVI-wieczne mury otaczające stare miasto. Brama Famagusta to najlepiej zachowana brama z całego obwodu.

PRZEDPOŁUDNIE

Cypryjskie Muzeum Narodowe

Najważniejsze muzeum wyspy, z eksponatami od neolitu po okres rzymski. Uczciwie: nie byłam, więc nie mam zdania — ale przy takim planie wydaje się oczywistym punktem.

POŁUDNIE

Ulica Ledra i przejście graniczne

Główna ulica starego miasta, dość turystyczna. Prowadzi prosto do przejścia granicznego.

POPOŁUDNIE

Büyük Han

Najlepiej zachowany osmański karawanseraj, czyli dawny zajazd. Ciekawe miejsce.

POPOŁUDNIE

Selimiye Camii

Dawna gotycka katedra przekształcona w meczet — widać to na pierwszy rzut oka i to jest w tym najciekawsze.

Na co uważać

Na przejście graniczne weź dokument tożsamości. Sprawdź aktualne zasady przed wyjazdem.

Dzień 4: Malowane kościoły Troodos i Kykkos

Cały dzień w górach, między kościółkami z listy UNESCO. Dużo krętych dróg, więc nie planuj tego na ostatnią chwilę przed zmierzchem.

RANO

Church of Panagia of Asinou

Małutki kościółek w górach, jeden z najstynniejszych bizantyjskich kościołów z wyjątkowo zachowanymi freskami. Część zespołu malowanych kościołów wpisanych na listę UNESCO.

PRZED POŁUDNIEM

Church of Saint Nicholas of the Roof

Kolejny z małych zabytkowych kościółków z zachowanymi freskami, również z zespołu UNESCO.

OPCJONALNIE

Monastery of Saint John Lampadistes

Jeśli jeszcze masz mało górskich kościółków - klasztor, również z zespołu UNESCO.

POPOŁUDNIE

Klasztor Kykkos

Najbardziej znany klasztor Cypru, założony pod koniec XI wieku. Bogato zdobiony i zdecydowanie najbardziej turystyczny punkt tego dnia.

POPOŁUDNIE

Omodos

Urokliwe miasteczko, choć dość turystyczne. Warto wstąpić po drodze.

WIECZÓR

Zjazd w dół

Nocleg w górskim miasteczku albo dalszy zjazd w stronę wybrzeża, zależnie od tego, ile masz siły.

Dobrze wiedzieć

- Kościółki bywają zamknięte — klucz często ma ktoś z wioski obok. Warto przyjechać w godzinach przedpołudniowych.
- Jeśli nie chcesz dużo jeździć, wybierz tylko jeden kościół
- To miejsca kultu: zakryte ramiona i kolana, a wewnątrz zwykle nie wolno robić zdjęć.

Dzień 5: Kourion, Skała Afrodyty i Palaepaphos

Zjazd nad morze wzdłuż południowego wybrzeża, z trzema przystankami z zupełnie różnych epok.

RANO

Kourion

Jedno z najlepiej zachowanych starożytnych miast na Cyprze, z imponującym grecko-rzymskim teatrem położonym na klifie nad morzem. Jeśli lubisz takie klimaty, to obok parku archeologicznego w Pafos jest to totalne must-see.

PO DRODZE

Punkt widokowy na Skałę Afrodyty

Konieczniesz zatrzymaj się tu albo na kolejnych parkingach w okolicy — super widok. Krótki przystanek, ale w tym planie ma sens — za chwilę zobaczysz sanktuarium poświęcone tej samej bogini.

POPOŁUDNIE

Palaepaphos

Tutaj według tradycji przez wieki znajdowało się najważniejsze sanktuarium Afrodyty. Mniej efektowne niż Kourion, ale w tym kontekście to właśnie ono jest sercem całej opowieści.

WIECZÓR

Kato Pafos

Nocleg w Pafos - jeśli masz jeszcze czas i siłę przespaceruj się po okolicy lub starym mieście.

Dzień 6: Nea Pafos, Grobowce Królewskie i stare miasto

Najbardziej wypchany zabytkami dzień. Dwa obiekty UNESCO i jeszcze zostaje wieczór na nadbrzeże.

RANO

Nea Pafos

Podobno najważniejsze stanowisko archeologiczne wyspy, słynące z jednych z najlepiej zachowanych rzymskich mozaik na świecie. Oprócz tego ruiny teatru, agory i willi. Dużo chodzenia po dużym terenie, więc lepiej nie w największe słońce. Jeśli masz zobaczyć tylko jedno archeologiczne miejsce na Cyprze, wybierz to. Lista UNESCO.

POŁUDNIE

Grobowce Królewskie

Podziemne grobowce wykute w litej skale w okresie hellenistycznym. Lista UNESCO. Znowu sporo chodzenia w słońcu.

WIECZÓR

Nadbrzeże i zamek w Pafos

Wieczór spędź w Kato Pafos - spacerując po okolicy lub nadmorską ścieżką od zamku do Lighthouse Beach.

Na co uważać

Nea Pafos i Grobowce Królewskie w jeden dzień to naprawdę dużo chodzenia po odstępnym terenie. Kapelusz, woda i najlepiej rano.

Dzień 7: Spacer po Pafos i wylot

Luźny ostatni dzień, bez biletów wstępu i bez pośpiechu.

RANO

Agia Kyriaki Chrysopolitissa

Ciekawe połączenie czynnego kościoła i starożytnych ruin.

RANO

Pezogephyra

Niedawno otwarte kładki nad miastem. Ciekawie spojrzeć przy okazji szlajania się po Pafos.

PRZEDPOŁUDNIE

Spacer po mieście

Jeśli zostało ci czasu, przejdź się jeszcze na "górne" stare miasto!

WYLOT

Na lotnisko

Z Kato Pafos na lotnisko kwadrans. Dolicz sobie czas na zwrot auta i tankowanie.